

prizore. Deklica prigovarja svoji punčki, deček se pogovarja s konjičem. Pri tem so otroci šaljivi, radi govore in uganjajo burke. Največjega pomena so igre za razvoj čustev. Estetično čustvo se kaj zgodaj pojavlja. Otroci ljubijo žive barve, cvetice, kažejo čustvo za glasbo itd. Zato je vzgojitelju skrbeti, da se čustva pravilno razvijajo že pri igri. Izprva je otroku všeč vsak šum in ropot in le polagoma se mu boljša okus, ako namreč umejo odrasli (mati), da zbuja s popevanjem milih pesmi v otroku tanjši čut za glasbo. Tudi okolica ima velik vpliv na otroka; v raznih letnih časih so otroške igre različne. To ve vsakdo iz lastnih mladih let. — Dandanašnje otroške igre so bile v navadi že v prastari dobi, kakor pričajo razne izkopne. Grški in rimski otroci so se najrajši igrali dirjanje. V srednjem veku pa so igre skoro izumrle, ker je bila prepovedana vsaka, tudi najnedolžnejša igra, češ, da je pregrešna. Že koncem sedanjega veka, sosebno v dobi renesance, pa so se igre razširjale čimdalje bolj. Razni pedagogi so si ubijali glave, kako naj bi se vršile otroške igre, in katere so najboljše. Fröbel je dal igram pravi vzgojni smoter. Ta pedagog je tudi ustanovitelj otroških vrtcev. A sedanja uredba teh vrtcev ni prava, ker se vrše v njih igre preenolično, preveč na povelje.*) Le pogljemo otroško vrtnarico ali teto, ki sedi pred njo 20—30 otrok. Vsak dobi oglato škatlo, na vrtnaričino povelje obrnejo vsi otroci hkrati škatle tako, da je pokrov spodaj in se odpira na desno. Na drugo povelje odmaknejo pokrov. Nato vzdignejo škatlo in pred njimi stoji sestavljena kocka. Zdaj jim veli vrtnarica, naj vzamejo na eni ali drugi strani manjšo kocko, potem drugo, ki jo postavijo na prvo itd. Tako postopanje ni prava igra, ker je prisiljeno. — Nato je razpravljaj g. predavatelj o osnovnih pojmi, ki naj bi se po njih vršile igre, da bodo imele vzgojni vpliv. Predvsem je treba, da se otroci radi igrajo. V to jim je treba zdravja. Prvi znak vsake igre je prosta volja. Zato naj vzgojitelj otroke k igri le navaja, nikakor jih pa ne sme k temu siliti. Otroci so jako dostopni sugestiji, zato jih je na ta način prav lahko navajati k igri. Vendar pa večkratna uporaba sugestije škoduje, ker jim vzame prosto voljo. Igra naj pospešuje razvoj duha in telesa. Z igro se bistri razum, zbuja srčnost in pogum. Igra deluje ugodno tudi na čutila, kakor n. pr. na vonj, sosebno pa na vid in tip. Vid je tip v daljavo, tip pa vid v bližino. Oboje se najbolje pospešuje z igranjem z žogo. Nikakor pa ne smejo biti otroci pri igranju brez kakega nadzorstva, vendar vzgojitelj ne bodi zapovednik. — Glede igrač, ki jih dajamo majhnim otrokom, velja pravilo, da izbirajmo le preproste. Najboljše so take, ki si jih otroci sami naredo, vzgojitelj pa jim pomaga s sveti. S tem se navadi otrok štedljivosti in delavnosti. Nepotrebne in celo škodljive pa so drage in sestavljene igrače, ker jih otrok kmalu stolče in pokonča. Nikakor ne sodijo za igrače živali, ker bi jih otroci le trpinčili. Tudi niso priporočati vojaške stvari, kakor bobni, sablje itd., ki bi zbuja le v otrocih le čut za boj. Brezobzirno pa se mora obsojati, ako dopuščajo starši, da igrajo 6—10 letni otroci za denar, da n. pr. kvartajo. Take igre niso prav nič vredne ter rode le sovraštvo in še mnogo hujšega. Katere in kakšne otroške igre so umestne, je zavisno od individualnosti otrokove; zato naj vzgojitelj skrbi za prave igre po svoji previdnosti in razsodnosti. — Glede punčke so mnenja različna. Rousseau jih brezpogojno obsoja, ker se deklice ob igranju z njimi navajajo k ničemurnosti; Michelet pa jih hvali in priporoča češ, da se po njih deklice najbolj pripravljajo za materinski poklic. Najboljša je v tem oziru srednja pot. Ko bi se deklici odvezla punčka, bi se ji odtrgalo pol življenja. Paziti je le, da ne obeša na punčko preveč lepoticja. V ostalem se skladajo igrače z naravo gojenčeve, zato ni mogoče določiti občil pravil nanje. Zeleti je le, da bi se začelo večje zanimanje za to vzgojno vprašanje, ki je zlasti pri nas še prav malo obdelano. To zanimanje je gosp. ravnatelj s svojim izbornim in temeljitim predavanjem tudi obudil v poslušalcih, ki so se zbrali v velikem številu zlasti iz učiteljskih krogov, o tem je pričalo splošno in navdušeno ploskanje koncem govora.

*) To je tudi naše mnenje

Uredn.

— **Nova laška ljudska šola v Gorici.** Goriški magistrat je sklenil, da postavi na Izvoznem trgu novo šolo. Načrti so že izdelani in kmalu začno z zgradbo. Nihče v Gorici in izven nje pa ne ve, kdaj zgrade tamkaj primerno poslopje za slovensko ljudsko šolo.

— **Tudi samopomoč.** Češko moravsko učiteljstvo si je ravnokar ustanovilo društvo za ustanovitev ženskega učiteljskega, in sicer zato, ker ne sprejemajo učiteljskih hčera v že obstoječe pripravnice, ako nimajo posebne protekcije.

— **Koncert za mladino** je bil v Zagrebu dne 8. decembra pr. l. Priredilo ga je »Hrv. društvo za unapredenje uzgoja«. Sodelovali so pevsko društvo »Kolo« ter prvi glasbeni in gledališki umetniki. Ni treba poudarjati, kolikega vzgojnega pomena so take priredbe. »Glasbena Matica« v Ljubljani bi si pridobila mnogo zaslug, če bi časih priredila koncert za mladino.

— **Zmaga koroških Slovencev.** V okrajni šolski svet velikovski je izvoljen od kmetijskih občin prvič slovenski župnik Trubar.

— **Šolo brez knjig** imajo v mestu Forehmerveju blizu Kodanja na Danskem. Vseh predmetov se uče učenci s praktičnimi vajami. Angleščino, nemščino poučujejo po direktni metodi. Tudi raznih umetnosti in rokodelstev se uče učenci.

Listnica uredništva.

R. W. v G. Prosimo, pošljite!

Listnica upravnštva.

Prva številka se je nekoliko zakasnila, zato menim, da so do 10. t. m. došle reklamacije brezpomembne. Reklamujte nefrankovano, toda pripomnite na ovitku, da je to reklamacija.

Položnico so dobili vsi, ki nimajo naročnine predplačane za vse leto. Mogoča je sicer tudi kaka pomota, a določila se bo ista z gotovostjo, ko se izkažejo konec februarja na ovitkih vsa vplačila.

Tovarišem, ki so me prosili za to in ono pojasnilo: Vsak teh dobi v kratkem odgovor, samo prosim nekoliko potrpljenja, ker je dela mnogo.

Tovariši! Pridobivajte nam novih naročnikov! Agitirajte za list povsod!

Na zdar!

Barje, 12. januarja 1906.

Upravnik.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 2901.

Kranjsko.

Na štirirazredni ljudski šoli v Sodražici je popolniti začasno učno mesto.

Pravilno opremljene prošnje naj se semkaj vlagajo do 25. januarja 1906.

C. kr. okrajni šolski svet Kočevje, dne 31. decembra 1905.

Ne zabite
„Učiteljskega
konvikta!“

Šolske tiskovine

prilporoča

tiskarna J. BLASNIKA naslednikov
v Ljubljani.